

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA
Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa**

**Z A K O N
O VISOKOM ŠKOLSTVU**

Livno, kolovoz 2006. godine

Na temelju članka III.4.b) Ustava Federacije BiH, članka 15. stavka 1. točka d). Ustava Hercegbosanske županije te članka 98. Poslovnika Skupštine Hercegbosanske županije, Skupština Hercegbosanske županije na sjednici od 31. srpnja 2006. donosi

Z A K O N O VISOKOM ŠKOLSTVU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se obavljanje djelatnosti visokog školstva, osnivanje, ustrojstvo i financiranje, izvedba studija, znanstveno-istraživački rad, način imenovanja i nadležnost tijela visokoškolskih ustanova, status nastavnika, suradnika i znanstvenika, status studenata i druga pitanja vezana za obavljanje djelatnosti visokog školstva.

Visoko školstvo se realizira na sveučilištima, veleučilištima i na samostalnim visokoškolskim ustanovama - fakultetima i umjetničkim akademijama (u daljem tekstu: visokoškolska ustanova)

Članak 2.

Visokom obrazovanju kojim se bave licencirane visokoškolske ustanove pristup neće biti ograničen po bilo kojoj osnovi kao što je spol, rasa, fizički ili drugi nedostatak, bračno stanje, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno podrijetlo, veza sa nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje, godine starosti ili neki drugi status.

II. OSNOVNA NAČELA O VISOKOM OBRAZOVANJU

Članak 3.

Visoko školstvo je djelatnost od posebnog javnog interesa za Hercegbosansku županiju (u daljnjem tekstu: Županija) i širu društvenu zajednicu i sastavni je dio međunarodnog, posebno europskog, znanstvenog, umjetničkog i obrazovnog prostora.

Visoko školstvo se temelji na:

- akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji visokoškolskih ustanova,
- otvorenosti visokoškolskih ustanova prema javnosti, građanima i lokalnoj zajednici,
- nedjeljivosti sveučilišnoga nastavnog rada i znanstvenog istraživanja, odnosno umjetničkog stvaralaštva,
- uzajamnosti i partnerstvu pripadnika akademske zajednice,
- europskoj humanističkoj i demokratskoj tradiciji, te usklađivanju (harmonizaciji) s europskim sustavom visokog školstva,
- poštivanju i afirmaciji ljudskih prava,

- jedinstvu stručnog i obrazovnog rada u svrhu osposobljavanja za specifična stručna znanja i vještine,
- konceptu cjeloživotnog obrazovanja,
- interakciji s društvenom zajednicom i obvezi visokoškolskih ustanova i javnih znanstvenih instituta da razvijaju društvenu odgovornost studenata i drugih članova akademske i znanstvene zajednice.

Zadaće visokoškolskih ustanova

Članak 4.

Zadaće visokoškolskih ustanova su znanstveno, umjetničko i razvojno istraživanje, posebice ostvarivanje znanstvenih programa od strateškog interesa za Županiju i širu društvenu zajednicu, umjetničko stvaralaštvo i stručni rad te na njima utemeljeno dodiplomsko i poslijediplomsko obrazovanje.

Zadaće visokoškolskih ustanova su stručno visoko obrazovanje, umjetnička i stručna djelatnost u skladu s potrebama zajednice u kojoj djeluju.

Članak 5.

Akademsku zajednicu čine svi nastavnici, suradnici, studenti i drugi sudionici u procesu visokog obrazovanja.

Visoko obrazovanje u Županiji temelji se na akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji visokoškolskih ustanova, u skladu s Ustavom, međunarodnim ugovorima i ovim Zakonom.

Akademске slobode pripadaju svim članovima akademske zajednice, a obuhvaćaju slobodu znanstvenog i umjetničkog istraživanja i stvaralaštva, poučavanja, međusobne suradnje i udruživanja, sukladno Ustavu, međunarodnim ugovorima i ovom Zakonu.

Akademška samouprava na visokoškolskim ustanovama obuhvaća:

- utvrđivanje pravila studiranja i upisa studenata,
- izbor čelnika i nastavnika,
- upravljanje resursima s kojima raspolažu visokoškolske ustanove.

Autonomija visokoškolskih ustanova, sukladno ovom Zakonu, obuhvaća:

- uređenje unutarnjeg ustroja,
- utvrđivanje obrazovnih, znanstvenih, umjetničkih i stručnih programa,
- financijsku autonomiju u skladu s ovim Zakonom,
- odlučivanje o prihvaćanju projekata i međunarodnoj suradnji,
- ostale oblike autonomije, sukladno ovom Zakonu.

Akademске slobode, akademška samouprava i autonomija visokoškolskih ustanova uključuju i odgovornost akademske zajednice prema društvenoj zajednici u kojoj djeluje.

Članak 6.

Visokoškolska ustanova utemeljuje, odnosno ustrojava znanstveno-nastavne i znanstvene ustanove, uz suglasnost osnivatelja.

Članak 7.

Visokoškolska ustanova može utemeljiti računarske i informacijske centre, knjižnice i druge jedinice čija djelatnost osigurava cjelovitost i potrebni sustav visoke naobrazbe.

Članak 8.

Visokoškolska ustanova može utemeljiti i znanstveno-istraživačke institute u svom sastavu po uvjetima i u postupku utvrđenim posebnim propisom.

Članak 9.

Temeljni akt visokoškolske ustanove je statut.

Statutom se pobliže uređuje ustrojstvo visokoškolske ustanove, ovlasti i način odlučivanja njegovih tijela, te druga pitanja od značenja za djelatnost i poslovanje visokoškolske ustanove u skladu s ovim zakonom.

Statut visokoškolske ustanove donosi upravno vijeće.

Suglasnost na statut daje utemeljitelj

Članak 10.

Visokoškolska ustanova ima grb, zastavu i pečat.

Izgled i sadržaj grba, zastave i pečata određuje se statutom visokoškolske ustanove.

Članak 11.

Diplome, potvrđnice, uvjerenja i ostale javne isprave koje visokoškolska ustanova izdaje za programe koji se na njemu izvode ovjeravaju se pečatom visokoškolske ustanove.

Dokumentacija pravnog prometa ustrojbenih jedinica visokoškolske ustanove ovjerava se pečatom, a oblik i sadržaj i način uporabe tog pečata uređuje se statutom visokoškolske ustanove.

Nepovredivost visokoškolskih ustanova

Članak 12.

Prostor visokoškolskih ustanova je nepovrediv.

Nadležna tijela uprave na prostoru visokoškolskih ustanova mogu uređovati samo uz suglasnost čelnika te ustanove, prema odluci nadležnog suda ili ako postoji neposredna opasnost za život i zdravlje ljudi ili za imovinu.

Pretragu prostora visokoškolske ustanove može iznimno odrediti samo nadležni sud ako su ispunjeni uvjeti propisani Zakonom o kaznenom postupku.

Pretraga visokoškolske ustanove može se poduzeti bez nazočnosti čelnika, odnosno osobe koju on ovlasti, samo ako se oni bez opravdana razloga nisu odazvali pravodobnom pozivu.

III. OSNIVANJE I POČETAK RADA VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Javna i privatna visokoškolska ustanova

Članak 13.

Visokoškolska ustanova može biti javna i privatna.

Javnu visokoškolsku ustanovu osniva Županija, više županija, te županija i općina.

Visokoškolske ustanove osnivaju se odlukom osnivača na način propisan odredbama ovoga Zakona i propisima koji se odnose na osnivanje ustanova.

Članak 14.

Ukoliko visokoškolsku ustanovu osniva više županija ili općina sva pitanja vezana za rad i ustrojstvo visokoškolske ustanove suosnivači će regulirati posebnim aktom.

Ovlašćuje se Vlada Županije da u ime Skupštine Hercegbosanske županije – osnivača, poduzima sve radnje u svezi sa stavkom 1. ovog članka.

O svim radnjama poduzetim u ime osnivača, Vlada je dužna dostaviti informaciju Skupštini Hercegbosanske županije u roku od 15 dana.

Članak 15.

Visokoškolska ustanova se osniva i radi sukladno Standardima i normativima za osnivanje i početak rada visokoškolskih ustanova koje utvrđuje Vlada Županije na prijedlog resornog ministarstva.

Članak 16.

Visokoškolsku ustanovu kao javnu ustanovu može osnovati Županija samostalno ili s drugim županijama i općinama kada Skupština ocijeni da za to postoji javni interes sukladno sa zakonom.

Prije donošenja akta o osnivanju ili suosnivanju visokoobrazovne ustanove kao javne ustanove Skupština usvaja elaborat o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove kao javne ustanove koji utvrđuje i predlaže Vlada.

Kada Skupština usvoji elaborat o opravdanosti osnivanja visokoobrazovne ustanove kao javne ustanove, Vlada na prijedlog Ministarstva imenuje povjerenstvo za obavljanje organizacijskih poslova oko uspostave visokoškolske ustanove kao javne ustanove (priprema normativnih akata, izbor organa visokoškolske ustanove, registriranje...) i utvrđuje rok za podnošenje izvješća o uspostavi visokoškolske ustanove kao javne ustanove.

Bliže propise o sastavu i radu povjerenstva iz prethodnog stavka donosi Ministarstvo.

Na temelju izvješća povjerenstva iz stavka 3. ovog članka Skupština donosi akt o osnivanju visokoškolske ustanove kao javne ustanove.

Članak 17.

Visokoškolsku privatnu ustanovu može osnovati domaća i inozemna pravna i fizička osoba sukladno s ovim Zakonom.

Visokoškolska ustanova iz stavka 1. ovog članka osniva se odlukom osnivatelja.

Prije donošenja odluke o osnivanju visokoobrazovne ustanove kao privatne ustanove Ministarstvo utvrđuje jesu li ispunjeni zakonom predviđeni uvjeti nakon čega Vlada razmatra osnivačev elaborat o opravdanosti osnivanja visokoobrazovne ustanove kao ustanove i daje suglasnost za njeno osnivanje.

Članak 18.

Elaborat o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove obvezno sadrži: ciljeve, duljinu trajanja studija, nastavne planove i okvirne nastavne programe, režim studija, stručne nazive koji se stječu po završetku studija, opće i posebne uvjete po Standardima i normativima za osnivanje i početak rada visokoškolskih ustanova, financijska sredstva potrebna za ispunjenje tih uvjeta.

Članak 19.

Visokoškolska ustanova se upisuje u sudski registar i registar visokoškolskih ustanova. Registar visokoškolskih ustanova vodi Ministarstvo.

U registar visokoškolskih ustanova može se upisati visokoškolska ustanova koja ispunjava uvjete predviđene ovim Zakonom.

Bliži propisi o postupku utvrđivanja uvjeta, sadržaju i načinu vođenja registra iz stavka 2. ovog članka donosi Ministarstvo.

Članak 20.

Novoosnovana visokoškolska ustanova može početi s radom na temelju rješenja Ministarstva o ispunjavanju uvjeta za početak rada.

Zahtjev za donošenje rješenja iz stavka 1. ovog članka podnosi se najkasnije tri (3) mjeseca prije početka akademske godine.

Članak 21.

Ministarstvo redovito vrši provjeru ispunjava li visokoškolska ustanova uvjete iz ovog Zakona.

Ako Ministarstvo utvrdi da visokoškolska ustanova ne ispunjava predviđene uvjete odredit će primjeren rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

U roku iz prethodnog stavka visokoobrazovna ustanova ne može vršiti upis studenata u prvu godinu studija.

Ukoliko se u određenom roku nedostaci ne otklone Ministarstvo će rješenjem zabraniti obavljanje djelatnosti visokoobrazovnoj ustanovi i o tomu obavijestiti osnivača i nadležni registarski sud.

IV. USTROJSTVO VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Članak 22.

Visokoškolske ustanove su sveučilište, veleučilište (koledž), fakulteti i umjetničke akademije

Visokoškolske ustanove su pravne osobe.

Članak 23.

Sveučilište je visokoškolska ustanova koja se bavi nastavnim i istraživačkim radom koji nudi diplome i akademske stupnjeve do i uključujući doktorsko zvanje, sa ciljevima koji uključuju promicanje znanja, misli, školstva u Županiji; obrazovni, kulturni, društveni i gospodarski razvoj Županije i šire društvene zajednice, promociju demokratskog društva i postizanje najviših standarda nastave i učenja.

Vlada Županije daje dopusnicu (licencu) samo akreditiranim sveučilištima koje nude studijske predmete ili programe prvog ciklusa u najmanje tri različite tematske skupine.

Veleučilište je visokoškolska ustanova koja je akreditirana za davanje diploma i stupnjeva prvog ciklusa, sa ciljevima koji uključuju pripremu i osposobljavanje pojedinaca za znanstveni, kulturni i ekonomski razvoj Županije i promociju demokratskog društva i postizanje visokih standarda nastave i učenja.

Vlada Županije daje dopusnicu i ostalim akreditiranim visokoškolskim ustanovama (fakulteti i umjetničke akademije) koje nude studijske predmete ili programe u najmanje jednoj priznatoj tematskoj skupini.

V. SVEUČILIŠTE

Osnovne odredbe o sveučilištu

Članak 24.

Sukladno svojoj zadaći iz članka 3. ovoga Zakona sveučilišta su obrazovne ustanove koje povezivanjem znanstvenog istraživanja, umjetničkog stvaralaštva, studija i nastave razvijaju znanost, struku i umjetnost, pripremaju studente za obavljanje profesionalnih djelatnosti na temelju znanstvenih spoznaja i metoda kao i umjetničkih vrijednosti, obrazuju znanstveni i umjetnički pomladak, sudjeluju u ostvarivanju društvenih interesa studenata te promiču međunarodnu, posebice europsku suradnju u visokom obrazovanju te znanstvenoj i umjetničkoj djelatnosti.

Ustroj sveučilišta i njegove sastavnice

Članak 25.

Sveučilište je ustanova koja osniva i provodi sveučilišne studije u najmanje dva znanstvena i/ili umjetnička područja u većem broju polja te interdisciplinarne studije kao autonomni i integrirani proces, izravno ili putem svojih fakulteta, umjetničkih akademija i odjela koje osniva sukladno ovom Zakonu. Sveučilište i njegove ustrojbene jedinice mogu sukladno ovome Zakonu provoditi i stručne studije.

Sveučilište može imati sastavnice i to: zaklade, fondacije, udruge, studentske centre, zdravstvene ustanove, knjižnice, tehnologijske centre, informatičke, kulturne, sportske kao i one sastavnice koje služe zadovoljavanju potreba studenata i sveučilišta. Sastavnice sveučilišta nisu pravne osobe.

Statutom sveučilišta detaljnije se uređuje postupak provođenja statusnih promjena sastavnica.

Upravljanje sveučilištem – Sveučilišna tijela

Članak 26.

Sveučilišna tijela su:

- Upravno vijeće
- Rektor
- Senat i
- Znanstveno-nastavno vijeće.

Sveučilište može imati i druga stručna i savjetodavna tijela čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuje statutom. Uz to, sveučilište svojim statutom može vođenje poslovanja ili njegova dijela povjeriti određenom tijelu.

Upravno vijeće

Članak 27.

Sveučilištem upravlja upravno vijeće. Upravno vijeće obavlja poslove određene ovim zakonom, Odlukom o osnutku i statutom sveučilišta, a osobito:

- utvrđuje razvojnu i sveopću politiku sveučilišta,
- skrbi o prikupljanju financijskih sredstava za financiranje redovite djelatnosti sveučilišta,
- donosi statut sveučilišta na prijedlog sveučilišnog senata,
- donosi odluku o utemeljenju i ukidanju fakulteta, umjetničkih akademija i drugih ustrojbenih jedinica u sastavu sveučilišta,
- imenuje rektora
- odlučuje o godišnjem obračunu (Zaključnom računu sveučilišta),
- odlučuje o ulaganjima i nabavci vrjednije opreme na sveučilištu, u skladu sa statutom,
- donosi akte ustrojstva radnih mjesta na sveučilištu,
- predlaže proračun sveučilišta utemeljitelju,
- obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom, odlukom o osnutku i statutom sveučilišta.

Upravno vijeće može, po potrebi, pojedine poslove iz svoje nadležnosti prenijeti na senat.

Kod donošenja općih odluka, te odluka od značenja za program rada i razvoj sveučilišta, upravno vijeće je dužno zatražiti mišljenje sveučilišnog senata.

Članak 28.

Upravno vijeće ima 5-9 članova.

Broj članova upravnog vijeća određuje se statutom sveučilišta i mora biti neparan. Članove Upravnog vijeća imenuje osnivač.

Natpolovična većina članova upravnog vijeća imenuje se iz reda osnivača, a ostali broj članova sa liste koji mu predloži senat sveučilišta.

Predsjednika upravnog vijeća biraju članovi između sebe.

Mandat članova upravnog vijeća traje 4 godine. Upravno vijeće odluke donosi natpolovičnom većinom glasova.

Rektor sudjeluje u radu upravnog vijeća.

Rektor

Članak 29.

Čelnik i voditelj sveučilišta je rektor.

Rektor predsjedava sjednicama senata.

Pored poslova iz stavka 1. i 2. ovoga članka, rektor osobito:

- ustrojava rad i poslovanje sveučilišta,
- donosi akte u skladu sa statutom,
- predlaže senatu i upravnom vijeću mjere za unapređenje rada sveučilišta,
- provodi odluke upravnog vijeća i senata,
- obavlja druge poslove utvrđene Zakonom i statutom sveučilišta.

Rektor je za svoj rad odgovoran senatu i upravnom vijeću.

Rektor jednom godišnje podnosi upravnom vijeću i senatu izvješće o svom radu i poslovanju.

Članak 30.

Za rektora može biti izabran nastavnik sveučilišta u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora, koji je u stalnom radnom odnosu i koji u vrijeme prijave na natječaj nije navršio 61 godinu života.

Rektor se bira na vrijeme od 4 godine. Ista osoba uzastopno može biti izabrana za rektora još jedanput.

Rektora bira i razrješava upravno vijeće, na način i u postupku utvrđenim statutom sveučilišta. Rektor ima prava i obveze u smislu Zakona o ustanovama i za svoj rad je odgovoran upravnom vijeću.

Upravno vijeće sveučilišta može razriješiti rektora i prije roka na koji je izabran ukoliko utvrdi da ne ispunjava ovim zakonom ili drugim propisima utvrđene obveze.

U slučaju razrješenja rektora, upravno vijeće će imenovati vršitelja dužnosti rektora do izbora rektora po propisanoj proceduri na rok koji ne može biti duži od godinu dana.

Za vrijeme obavljanja dužnosti, vršitelj dužnosti rektora ima sve ovlasti rektora.

Članak 31.

Rektoru u radu pomažu prorektori.

Izbor prorektora vrši se na isti način kao izbor rektora iz članka 30.

Senat

Članak 32.

Senat je stručno vijeće sveučilišta koje čine dekani fakulteta i umjetničkih akademija, te drugih osoba utvrđenih statutom sveučilišta.

Rektor i prorektori su članovi sveučilišnog senata po funkciji.

Članak 33.

Senat:

- odlučuje o pitanjima nastave, znanstvene, umjetničke i stručne djelatnosti sveučilišta,
- predlaže upravnom vijeću statut sveučilišta,
- donosi nastavne programe sveučilišnih studija,
- usklađuje nastavne planove fakulteta, odjela i umjetničkih akademija na razini sveučilišta,
- donosi opće akte u skladu sa statutom sveučilišta,
- ovlašćuje fakultete, odjele i umjetničke akademije za samostalnu ili zajedničku izvedbu studija,
- ovlašćuje fakultete za provedbu postupka stjecanja doktorata znanosti i provodi postupak stjecanja doktorata znanosti u slučajevima utvrđenim statutom sveučilišta,
- potvrđuje izbor u znanstveno-nastavno zvanje nastavnika i suradnika,
- imenuje povjerenstva u postupku stjecanja magisterija i doktorata znanosti kad samostalno ustrojava i izvodi studij, odnosno provodi postupak stjecanja doktorata znanosti,
- dodjeljuje počasno zvanje profesora emeritusa i počasni doktorat znanosti,
- predlaže upravnom vijeću utemeljenje ustrojbenih jedinica i drugih subjekata u sastavu sveučilišta,
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom sveučilišta.

Članak 34.

Senat može ovlastiti druga stručna tijela sveučilišta za obavljanje pojedinih poslova iz svog djelokruga u skladu sa statutom sveučilišta.

Znanstveno-nastavno vijeće

Članak 35.

Sastav, ustrojstvo rada i nadležnost znanstveno-nastavnog vijeća uredit će se statutom sveučilišta.

Pitanja od posebnog interesa za studente

Članak 36.

Statutom sveučilišta utvrđuju se pitanja od posebnog interesa za studente, za koja prilikom odlučivanja u senatu studentski predstavnici imaju pravo suspenzivnog veta. Pitanja od posebnog interesa za studente posebice su ona vezana za promjenu sustava studija, osiguranje kvalitete studija, donošenje nastavnih programa, utvrđivanja izvedbenih planova nastave i studentski standard. Nakon suspenzivnog veta Senat ponovno raspravlja o navedenom pitanju u roku 30 dana. U ponovljenom odlučivanju nema suspenzivnog veta. Način upotrebe studentskoga suspenzivnog veta kao i potrebna većina u ponovnom odlučivanju nakon suspenzivnog veta pobliže se utvrđuju statutom sveučilišta.

SASTAVNICE SVEUČILIŠTA

Sveučilišni odjel

Članak 37.

Sveučilišni odjel se osniva kao sastavnica sveučilišta koja sudjeluje u izvedbi studijskih programa te razvija znanstveni, umjetnički i stručni rad u jednom znanstvenom polju ili interdisciplinarnom znanstvenom području te sudjeluje u izvedbi studija.

U sveučilišnom odjelu su nastavnici, znanstvenici i suradnici sveučilišta iz određenoga znanstvenog polja ili interdisciplinarnoga znanstvenog područja, odnosno iz nekog područja umjetnosti.

Sveučilišni odjel ima pročelnika, stručno vijeće i druga tijela čiji se sastav, način osnivanja, djelokrug rada i ovlasti utvrđuju statutom sveučilišta.

Sveučilišni institut

Članak 38.

Sveučilišni institut je sastavnica sveučilišta koja se osniva radi obavljanja znanstvene djelatnosti u jednom ili više srodnih znanstvenih polja, u pravilu povezano s procesom visokog obrazovanja na sveučilištu. Sveučilišni institut može obavljati i visokostručni rad, te sudjelovati u nastavi sukladno statutu sveučilišta.

Sveučilišni institut ima ravnatelja, stručno vijeće i druga tijela čiji se sastav, način osnivanja, djelokrug rada i ovlasti utvrđuju statutom sveučilišta. Ravnatelja imenuje senat sveučilišta, a trajanje mandata, način i postupak izbora, se utvrđuju statutom sveučilišta.

Unutarnji ustroj sveučilišnog instituta, njegova tijela i njihove ovlasti, te ostala pitanja rada sveučilišnog instituta uređuju se statutom sveučilišta.

VI. VELEUČILIŠTE

Osnovne odredbe

Članak 39.

Veleučilište je ustanova koja ustrojava i izvodi stručne studije, te obavljaju djelatnost sukladno članku 24. ovoga Zakona i svome statutu.

Veleučilište je visoka škola koja izvodi barem tri različita studija iz barem tri različita polja.

Statutom veleučilišta uređuju se pitanja unutarnjeg ustroja, upravljanja i odlučivanja. Statut veleučilišta donosi upravno vijeće na prijedlog stručnog vijeća.

Veleučilišna tijela

Članak 40.

Veleučilište ima:

- upravno vijeće
- ravnatelja,
- stručno vijeće,

- i druga stručna i savjetodavna tijela čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuje statutom ili drugim općim aktom.

Upravno vijeće veleučilišta ima pet članova od kojih tri imenuje osnivač sukladno zakonu, a dva bira stručno vijeće veleučilišta. Predsjednika upravnog vijeća biraju članovi između sebe. Ravnatelj veleučilišta sudjeluje u radu upravnog vijeća bez prava glasanja.

Upravno vijeće brine o ostvarivanju djelatnosti veleučilišta prema aktu o osnivanju i statutu, posebice brine o zakonitosti njihova rada, racionalnoj uporabi materijalnih i kadrovskih resursa, provedbu odluka stručnog vijeća, daje suglasnost na pojedine odluke dekana i stručnog vijeća sukladno statutu, te obavlja ostale poslove predviđene statutom.

Ravnatelja veleučilišta bira i razrješava upravno vijeće, na način i u postupku utvrđenim statutom veleučilišta. Ravnatelj ima prava i obveze u smislu Zakona o ustanovama i za svoj rad je odgovoran upravnom vijeću.

Sastav stručnog vijeća veleučilišta utvrđuje se statutom veleučilišta.

VII. FAKULTET I UMJETNIČKA AKADEMIJA

Fakultet i umjetnička akademija

Članak 41.

Fakultet kao ustrojbeni jedinica sveučilišta ili kao samostalna visokoškolska ustanova ustrojava i izvodi sveučilišne studije te razvija znanstveni i stručni rad u jednom ili više znanstvenih i stručnih polja.

Umjetnička akademija kao ustrojbeni jedinica sveučilišta ili kao samostalna visokoškolska ustanova ustrojava i izvodi sveučilišne umjetničke studije te razvija vrhunsko umjetničko stvaralaštvo i znanstvenoistraživačku djelatnost u području umjetnosti.

Fakulteti i umjetničke akademije kao ustrojbene jedinice sveučilišta te kao samostalne visokoškolske ustanove su pravne osobe.

TIJELA FAKULTETA U UMJETNIČKE AKADEMIJE

1. Stručno vijeće (znanstveno-nastavno vijeće, umjetničko-nastavno vijeće i sl.)

Članak 42.

Statutom fakulteta i umjetničke akademije utvrđuje se sastav stručnih vijeća.

Stručno vijeće, sukladno statutu:

- donosi odluke o akademskim, znanstvenim, umjetničkim i stručnim pitanjima,
- bira i razrješuje prodekane na prijedlog dekana,
- obavlja druge poslove utvrđene statutom

Statutom se utvrđuju i pitanja od posebnog interesa za studente, za koja prilikom odlučivanja u stručnom vijeću fakulteta ili umjetničke akademije studentski predstavnici imaju pravo suspenzivnog veta sukladno članku 37. ovoga Zakona.

2. Upravno vijeće

Članak 43.

Fakultetom i umjetničkom akademijom upravlja upravno vijeće.

Upravno vijeće fakulteta i umjetničke akademije kao javne visokoškolske ustanove ima pet članova.

Natpolovična većina članova upravnog vijeća imenuje se iz reda osnivača sukladno zakonu, a ostali broj članova sa liste koji mu predloži stručno vijeće visokoškolske ustanove.

Statutom fakulteta i umjetničke akademije pobliže se uređuje nadležnosti i postupak izbora članova u upravno vijeće.

3. Dekan

Članak 44.

Dekana fakulteta ili umjetničke akademije putem natječaja bira i razrješava upravno vijeće s mandatom od 4 godine po postupku utvrđenim statutom. Dekanu u radu pomažu prodekani te statutom utvrđena druga tijela.

Dekana visokoškolske ustanove kao javne ustanove imenuje se iz reda redovitih i izvanrednih profesora u stalnom radnom odnosu s punim radnim vremenom u toj visokoškolskoj ustanovi na prijedlog znanstveno-nastavnog odnosno umjetničko-nastavnog vijeća.

Dekan ima prava i obveze u smislu Zakona o ustanovama i za svoj rad je odgovoran upravnom vijeću.

Upravno vijeće može razriješiti dekana i prije roka na koji je izabran ukoliko utvrdi da ne ispunjava ovim zakonom ili drugim propisima utvrđene obveze.

U slučaju razrješavanja dekana, upravno vijeće će imenovati vršitelja dužnosti dekana do izbora dekana po propisanoj proceduri na rok koji ne može biti duži od godinu dana.

Za vrijeme obavljanja dužnosti, vršitelj dužnosti dekana ima sve ovlasti dekana.

VIII. VREDNOVANJE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Agencija za visoko obrazovanje

Članak 45.

Agencija za visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: agencija) je specijalizirana ustanova koju može uredbom osnivati Vlada Županije radi provedbe stručnih poslova pri vrednovanju visokog obrazovanja te obavljanja poslova vezanih uz priznavanje diploma i kvalifikacija, sukladno ovom Zakonu.

Vlada Županije može sa drugim županijama i općinama sporazumom utemeljiti zajedničku agenciju za visoko obrazovanje koja će u ime njihovih županija i općina obavljati poslove za koje je nadležna agencija.

Ustroj i način rada agencije utvrđuju se osnivačkim aktom.

Agencija obavlja stručne poslove u postupku vrednovanja:

1. znanstvenih organizacija, odnosno visokoškolskih ustanova,
2. znanstvenih projekata i kolaborativnih znanstvenih programa prijavljenih na natječaje Ministarstva, znanstvenih projekata prijavljenih na natječaje drugih ministarstava i ostalih korisnika proračuna kao i znanstvenih projekata koje financiraju drugi izvori na njihov zahtjev,
3. nacionalne znanstvene mreže, posebice u odnosu na racionalno i svrhovito korištenje kapitalne znanstvene opreme,

4. studijskih programa na visokoškolskim ustanovama,
5. sustava za unapređenje i kontrolu kvalitete koji se uspostavljaju na visokoškolskim ustanovama, odnosno u postupku akreditacije studijskih programa,
6. te prikuplja i obrađuje podatke vezane uz sustav znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.

Sukladno pravilniku koji donosi resorno ministarstvo, agencija osigurava Ministarstvu podatke o akademskoj pokretljivosti i provodi osnivanje:

- mreže za osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja, uključene u europsku mrežu za osiguravanje kvalitete,
- informacijskog centra i mreže ureda za prepoznavanje diploma i kvalifikacija ostvarenih u obrazovnim sustavima izvan Županije, koji su uključeni u europsku mrežu informacijskih centara (European Network of Information Centers - ENIC),

U svom radu pri izvršavanju zadaća iz stavka 4. i 5. ovoga članka agencija angažira vanjske (domaće i inozemne) suradnike – stručnjake za određeno područje znanstvene djelatnosti ili visokog obrazovanja.

Članak 46.

Visokoškolske ustanove vrednuju se najmanje svakih pet godina.

Provjera kvalitete i učinkovitosti visokoškolskih ustanova obavlja se na temelju pravilnika koji donose resorno ministarstvo, uvažavajući posebnosti pojedinih područja znanosti, umjetnosti i visokog obrazovanja.

Agencija obavlja provjeru prema godišnjem rasporedu poslova ili na poseban zahtjev resornog ministarstva, a može obaviti provjeru na vlastiti zahtjev visokoškolskih ustanova. Svoje izvješće o provjeri agencija dostavlja resornom ministarstvu kao i onome na čiji je zahtjev obavilo provjeru.

Prije rasprave i odlučivanja resornog ministarstva izvješće agencije dostavlja se visokoškolskim ustanovama na koje se ono odnosi. Visokoškolske ustanove mogu u roku 30 dana uložiti svoj prigovor na izvješće ili dati potrebno razjašnjenje o nalazima u njemu.

Resorno ministarstvo utvrđuje konačnu ocjenu kontrole i vrednovanja i dostavlja je Vladi Županije i visokoškolskim ustanovama koje su vrednovane.

Vrednovanje studijskih programa

Članak 47.

Studijski programi na visokoškolskim ustanovama vrednuju se najmanje svakih pet godina.

Vrednovanje studijskih programa provodi agencija na temelju pravilnika kojeg donosi resorno ministarstvo. Vrednovanje će se provesti i na posebni zahtjev resornog Ministarstva, a može se provesti i na vlastiti zahtjev visokoškolske ustanove.

Prije rasprave i odlučivanja u resornom ministarstvu izvješće agencije dostavlja se visokoškolskoj ustanovi na koje se ono odnosi. Visokoškolska ustanova može u roku 30 dana uložiti svoj prigovor na izvješće ili dati potrebno razjašnjenje o nalazima u njemu.

Resorni ministarstvo utvrđuje konačnu ocjenu vrednovanja i dostavlja je Vladi Županije i visokoškolskim ustanovama koje su vrednovane.

Visokoškolska ustanova na ocjenu vrednovanja može uložiti žalbu u roku od 15 dana od dana prijema ocjene. Žalba se izjavljuje Vladi Županije putom resornog ministarstva.

Primjena rezultata vrednovanja

Članak 48.

Na temelju rezultata vrednovanja studijskog programa visokoškolskih ustanova Vlada županije može:

1. izdati dopusnicu za studij,
2. uputiti pismo očekivanja ili
3. uskratiti dopusnicu za studij.

Dopusnica je isprava kojom se utvrđuje da visokoškolska ustanova udovoljava standardima i uvjetima za obavljanje djelatnosti, odnosno izvođenje pojedinog studija.

Pismo očekivanja je isprava kojom se ukazuje na nedostatke u vrsnoći rada visokoškolskih ustanova, odnosno pojedinoga studijskog programa te izražava očekivanje da će nabrojani nedostaci u zadanom roku biti otklonjeni. Po isteku roka izdaje se ili rješenjem uskraćuje dopusnica.

U rješenju o uskrati dopusnice za određeni studij utvrđuju se prava studenata o mogućnosti završetka studija.

Ako je visokoškolskoj ustanovi uskraćena dopusnica, visokoškolska ustanova rješenjem se briše iz Upisnika nakon pravomoćnosti rješenja o uskrati dopusnice.

Protiv rješenja o uskrati dopusnice može se pokrenuti upravni spor.

Dopusnica za obavljanje djelatnosti visokoškolskih ustanova

Članak 49.

Visokoškolska ustanova osnovana prema ovome Zakonu može započeti obavljanje djelatnosti i izvedbu određenih studija nakon izdavanja dopusnice od strane Vlade Županije, upisa u registar ustanova pri nadležnom sudu i upisa u Registar visokoškolskih ustanova koje vodi Ministarstvo.

Upis iz stavka 1. ovog članka obavlja se na temelju dopusnice kojom se utvrđuje da visokoškolska ustanova ispunjava uvjete za početak djelatnosti i odobrava početak rada visokoškolske ustanove. Dopusnica se visokoškolskoj ustanovi izdaje i za početak izvedbe novog studija, te za osnivanje ili izvedbe studija izvan svoga sjedišta.

Zahtjev za izdavanje dopusnice podnosi se Vladi Županije putem resornog ministarstva koja u roku od mjesec dana izdaje dopusnicu, a ako ne izda dopusnicu u predviđenom roku, rok dovršenja postupka se jednokratno produžava za još mjesec dana.

Dopusnica će se izdati visokoškolskoj ustanovi koja ima:

1. studijski program za sveučilišne odnosno stručne studije kvalitetom sukladan standardima država Europske unije,
2. uposlene nastavnike do potrebnog broja i o tome jednom godišnje izvještava Ministarstvo,
3. osiguran odgovarajući prostor i opremu, u skladu s brojem studenata koje visokoškolska ustanova namjeravaju upisati,

Dopusnica i rješenje kojim se odbija dopusnica su upravni akti protiv kojih nije dopuštena žalba, ali se protiv njih može pokrenuti upravni spor.

Ako visokoškolsku ustanovu osniva više utemeljitelja, dopusnice i rješenja kojim se odbija dopusnica su valjani pravni akti ako ih je izdao veći broj utemeljitelja.

U slučaju prestanka rada javne visokoškolske ustanove, Ministarstvo će donijeti mjere kojima će se osigurati nastavak i dovršenje studija studentima te visokoškolske ustanove.

Privatna visokoškolska ustanova dužna je prije početka rada osigurati, na način koji utvrdi resorno ministarstvo, jamstvo radi osiguranja nastavka i dovršenja studija za slučaj prestanka rada visokoškolske ustanove ili prestanka izvođenja određenog studija.

IX. STUDIJI NA VISOKOŠKOLSKIM USTANOVAMA

A. VRSTE STUDIJA

Vrste studija: sveučilišni i veleučilišni

Članak 50.

Visoko obrazovanje provodi se kroz sveučilišne i stručne studije.

Sveučilišni studij osposobljava studente za obavljanje poslova u znanosti i visokom obrazovanju, poslovnom svijetu, javnom sektoru i društvu općenito, te ih osposobljava za razvoj i primjenu znanstvenih i stručnih dostignuća.

Stručni studij pruža studentima primjerenu razinu znanja i vještina koje omogućavaju obavljanje stručnih zanimanja i osposobljava ih za neposredno uključivanje u radni proces.

Sveučilišni i stručni studiji usklađuju se sa studijima u europskom obrazovnom prostoru, uz uvažavanje pozitivnih iskustava drugih visokoškolskih sustava.

Sveučilišni studij

Članak 51.

Visokoškolsko obrazovanje obuhvaća sljedeće tri razine:

1. dodiplomski studij,
2. poslijediplomski magistarski studij i
3. poslijediplomski doktorski studij.

Studiji se ustrojavaju i izvode na visokoškolskim ustanovama. Poslijediplomski studiji mogu se izvoditi i u suradnji sa znanstvenim institutima.

Svaka razina studija završava stjecanjem određenog naziva ili stupnja.

Određeni studijski programi provode se integrirano kroz prvu i drugu razinu studija.

Svaka razina studija iz stavka 1. ovoga članka mora biti u skladu s europskim sustavom prijenosa bodova (dalje: ECTS) po kojem se jednom godinom studija u pravilu stječe 60 ECTS bodova.

Dodiplomski studij

Članak 52.

Na dodiplomskom studiju, koji u pravilu traje najmanje tri godine, stječe se od 180 do 240 ECTS bodova.

Završetkom dodiplomskog studija stječe se akademski naziv baccalaureus odnosno baccalaura uz naznaku struke, ako posebnim zakonom nije određeno drukčije, te se daje mogućnost zapošljavanja na određenim stručnim poslovima.

U međunarodnom prometu i diplomu na engleskom jeziku stručni naziv po završetku dodiplomskog studija je baccalaureus, odnosno baccalaura.

Poslijediplomski magistarski studij

Članak 53.

Na poslijediplomskom magistarskom sveučilišnom studiju, koji u pravilu traje dvije godine, stječe se do 120 ECTS bodova.

Ukupan broj bodova koji se stječu na dodiplomskom i poslijediplomskom magistarskom studiju iznosi najmanje 300 ECTS bodova.

Ako zakonom nije određeno drukčije, završetkom poslijediplomskog magistarskog sveučilišnog studija stječu se akademski nazivi:

1. za sveučilišne medicinske programe doktor (dr.) struke,
2. za sveučilišne tehničke programe diplomirani inženjer (dipl. ing.) struke,
3. za sveučilišne teološke programe diplomirani teolog (dipl. teol.),
4. za sveučilišne programe učiteljske struke diplomirani učitelj (dipl. uč.),
5. za sveučilišne programe nastavnčkih struka profesor (prof.) struke,
6. za sveučilišne programe umjetničkih struka akademski (akad.) umjetnik (slikar, kipar, muzičar, glumac, itd.),
7. za ostale sveučilišne programe magistar, odnosno magistra (mag.) struke.

Kratica nabrojanih akademskih naziva stavlja se iza imena i prezimena osobe.

U međunarodnom prometu i diplomu na engleskom jeziku akademski naziv je "master of science (mr.sc.) ili master of art (mr.art.)", ako posebnim propisom nije drukčije određeno. Sva ostala pitanja vezana uz odredbe ovog članka uredit će se statutom visokoškolska ustanova.

Poslijediplomski doktorski studij

Članak 54.

Poslijediplomski doktorski studij može se upisati nakon završetka poslijediplomskog magistarskog studija.

Poslijediplomski doktorski studij traje u pravilu tri godine, i njegovim završetkom stječe se akademski stupanj doktora znanosti (dr.sc.), odnosno doktora umjetnosti (dr.art.).

Sveučilište može općim aktom urediti stjecanje ECTS bodova na poslijediplomskom doktorskom studiju te uvjetovati prijavu dokorskog rada stjecanjem određenog broja ECTS bodova.

Osobe koje su ostvarile znanstvena dostignuća koja svojim značenjem odgovaraju uvjetima za izbor u znanstvena znanja, mogu steći doktorat znanosti upisom dokorskog poslijediplomskog studija i izradom dokorskog rada, bez pohađanja nastave i polaganja ispita.

Kratica akademskog stupnja stavlja se ispred imena i prezimena osobe.

Visokoškolska ustanova može organizirati poslijediplomski specijalistički studij koji traje jednu do dvije godine i kojim se stječe zvanje specijalista određenog područja (spec.). Naziv specijalista, odnosno njegova kratica dodaju se akademskom nazivu iz članka 54. stavka 3. ovoga Zakona.

Visokoškolska ustanova statutom može utvrditi da se završetkom poslijediplomskog specijalističkog studija stječe drukčije zvanje od onoga propisanog stavkom 6. ovoga članka, u slučaju kada je za određeno stručno područje posebnim zakonom propisano specijalističko usavršavanje.

Stručni studiji

Članak 55.

Stručni studiji provode se na veleučilištu. Stručni studiji mogu se provoditi na sveučilištu i drugim visokoškolskim ustanovama u skladu s ovim Zakonom.

Stručni studiji traju dvije godine i njihovim se završetkom stječe od 120 - 180 ECTS bodova. Iznimno, statutom visokoškolske ustanove, stručni studij može trajati do četiri godine u slučajevima kada je to sukladno međunarodno prihvaćenim standardima te se takvim studijem stječe do 240 ECTS bodova.

Završetkom stručnog studija sa manje od 180 ECTS bodova stječe se odgovarajući stručni naziv, u skladu s posebnim zakonom.

Završetkom stručnog studija sa 180 ili više ECTS bodova stječe se stručni naziv bakalaureus uz naznaku struke, u skladu s posebnim zakonom.

Kratice stručnog naziva stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Veleučilište mogu organizirati specijalistički diplomski stručni studij za osobe koje su završile stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij. Takav studij traje jednu do dvije godine i njime se stječe zvanje specijalista određene struke (spec.) koje se koristi uz stručni naziv stečen stručnim studijem ili preddiplomskim sveučilišnim studijem.

Prijenos ECTS bodova

Članak 56.

Prijenos ECTS bodova može se provesti između različitih studija.

Kriteriji i uvjeti prijena ECTS bodova iz stavka 1. ovoga članka propisuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

Ugovorno osnivanje studija i programi stručnog usavršavanja

Članak 57.

Visokoškolske ustanove mogu s domaćom ili stranom pravnom ili fizičkom osobom ustrojiti određeni studij. Dopusnica za takav studij izdaje se na način i u postupku propisanim u članku 50. ovoga Zakona.

B. UPIS NA STUDIJ, NJEGOVO USTROJSTVO I IZVEDBA

Uvjeti za upis

Članak 58.

Upis studija na visokoškolskim ustanovama obavlja se na temelju javnog natječaja koji objavljuju visokoškolske ustanove koji provode studij najmanje šest mjeseci prije početka

nastave. Natječaj za upis mora sadržavati: uvjete za upis, broj mjesta za upis, postupak, podatke o ispravama koje se podnose i rokove za prijavu na natječaj i upis.

Visokoškolske ustanove utvrđuju postupak odabira pristupnika za upis na način koji jamči ravnopravnost svih pristupnika bez obzira na rasu, boju kože, spol, jezik, vjeru, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinu, rođenje, društveni položaj, invalidnost, seksualnu orijentaciju i dob. Visokoškolske ustanove utvrđuju kriterije (uspjeh u prethodnom školovanju, vrsta završenog školovanja, uspjeh na klasifikacijskom ili drugom ispitu, posebna znanja, vještine ili sposobnosti i sl.) na temelju kojih se obavlja klasifikacija i odabir kandidata za upis.

Visokoškolske ustanove utvrđuju koji su srednjoškolski programi odgovarajući preduvjet za upis pojedinoga dodiplomskog ili stručnog studija.

Poslijediplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući dodiplomski studij. Visokoškolska ustanova propisuje koji je dodiplomski studij odgovarajući za upis pojedinoga poslijediplomskog studija kao i uvjete upisa za pristupnike koji imaju završen neki drugi dodiplomski studij.

Osobe koje su završile stručni studij mogu upisati poslijediplomski studij ako je to predviđeno općim aktom visokoškolske ustanove koja provodi taj studij, pri čemu se upis može uvjetovati polaganjem diferencijskih ispita.

Poslijediplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući dodiplomski studij. Visokoškolska ustanova može propisati i druge uvjete za upis poslijediplomskog studija.

Strani državljani upisuju se na studij sukladno odluci visokoškolske ustanove, a od njih može se tražiti plaćanje dijela ili pune cijene studija. Stranim državljanima se upis može ograničiti ili uskratiti ako je riječ o studiju koji se odnosi na vojno ili policijsko obrazovanje.

Studijski program

Članak 59.

Studiji se ustrojavaju prema studijskom programu koji donosi visokoškolska ustanova. Studijske programe koji se izvode na sveučilištu donosi senat sveučilišta.

Kod utvrđivanja studijskog programa visokoškolska ustanova treba osobito brinuti da studij bude:

- na razini najnovijih znanstvenih spoznaja i na njima temeljenih vještina,
- usklađen s nacionalnim prioritetima i potrebama profesionalnog sektora,
- usporediv s programima u zemljama Europske unije.

Studijski program donosi se u skladu sa statutom visokoškolske ustanove te sadrži:

1. stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija,
2. uvjete upisa na studij,
3. okvirni sadržaj obvezatnih i izbornih predmeta i broj sati potrebnih za njihovu izvedbu,
4. bodovnu vrijednost svakog predmeta određenu u skladu s ECTS,
5. oblike provođenja nastave i načina provjere znanja za svaki predmet,
6. popis predmeta koje student može izabrati s drugih sveučilišnih, odnosno stručnih studija,
7. uvjete upisa studenta u sljedeći semestar ili trimestar, odnosno sljedeću godinu studija te preduvjete upisa pojedinog predmeta ili grupe predmeta,
8. način završetka studija,
9. odredbe o tome da li i pod kojim uvjetima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja mogu nastaviti studij.

Izvedbeni plan

Članak 60.

Studiji se izvode prema izvedbenom planu nastave koji donosi visokoškolska ustanova. Izvedbeni plan se objavljuje prije početka nastave u odnosnoj akademskoj godini i dostupan je javnosti. Izvedbeni plan nastave obvezno se objavljuje na službenim Internet stranicama visokoškolske ustanove, uključujući sažetke predavanja i drugih oblika nastave kao i tekst samih predavanja te drugih oblika nastave u iznimnim slučajevima nedostupnosti odgovarajuće literature. Izvedbenim planom nastave utvrđuju se:

1. nastavnici i suradnici koji će izvoditi nastavu prema studijskom programu,
2. mjesta izvođenja nastave,
3. početak i završetak te satnica izvođenja nastave,
4. oblici nastave (predavanja, seminari, vježbe, konzultacije, provjere znanja i sl.),
5. način polaganja ispita,
6. ispitni rokovi,
7. popis literature za studij i polaganje ispita,
8. mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku te
9. ostale važne činjenice za uredno izvođenje nastave.

Statutom visokoškolske ustanove studij se može organizirati kroz sustav učenja na daljinu.

Akadska godina

Članak 61.

Akadska godina počinje 1. listopada tekuće a završava 30. rujna sljedeće kalendarske godine.

Nastava se ustrojava po semestrima ili trimestrima, prema odredbama statuta visokoškolske ustanove.

Ocjene

Članak 62.

Uspjeh studenta na ispitu i drugim provjerama znanja izražava se sljedećim ocjenama: 5 – izvrstan, 4 – vrlo dobar, 3 – dobar, 2 – dovoljan, 1 – nedovoljan. U indeks i/ili drugu odgovarajuću ispravu i/ili evidenciju studenta unose se prolazne ocjene: 5, 4, 3 i 2.

Izvedbenim programom može se utvrditi da se neki oblici nastave provode bez ocjenjivanja, ili da se ocjenjuju opisno.

Ostala pitanja vezana uz studij

Članak 63.

Statutom visokoškolske ustanove, odnosno općim aktom o pravilima studiranja pobjliže se uređuju pravila o ispitima (pisani, usmeni, praktični dio ispita, sustav preduvjeta i sl.), žalbi na ocjenu, postupku ponavljanja ispita, sadržaju, obliku i načinu vođenja isprava o ispitima, o osiguranju javnosti na ispitima, pravu uvida u ispitne rezultate te po potrebi i o drugim pitanjima.

Opći akti iz stavka 1. objavljuju se na način da budu dostupni javnosti, posebice studentima i pristupnicima za stjecanje statusa studenta.

Akademski ili stručni naziv ili stupanj oduzimaju se ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju doktorskog rada (disertacije) koji je plagijat ili krivotvorina.

Pokretanje i provođenje postupka oduzimanja akademskog ili stručnog zvanja provodi se u skladu s odredbama statuta visokoobrazovne ustanove na kojem je stečeno akademsko ili stručno zvanje ili stupanj.

C. ZAVRŠETAK STUDIJA

Uvjeti za završetak studija

Članak 64.

Diplomski studij završava polaganjem svih ispita te, ovisno o studijskom programu, izradom završnog rada i/ili polaganjem završnog ispita u skladu sa studijskim programom.

Poslijediplomski magistarski studij završava polaganjem svih ispita, izradom magistarskog rada i polaganjem magistarskog ispita u skladu sa studijskim programom.

Poslijediplomski doktorski studij završava polaganjem svih ispita, izradom i javnom obranom znanstvenog ili umjetničkoga doktorskog rada (disertacije).

Poslijediplomski specijalistički studij završava polaganjem svih ispita, izradom završnog rada i/ili polaganjem odgovarajućega završnog ispita u skladu sa studijskim programom.

Studijskim programom može se utvrditi da poslijediplomski umjetnički studij završava polaganjem svih ispita te polaganjem završnog ispita pred ispitnim povjerenstvom i/ili izradom ili izvedbom umjetničkog djela.

Postupak prijave, ocjene i obrane doktorske disertacije odnosno izrade i/ili izvedbe umjetničkog djela uređuje se statutom sveučilišta.

Stručni studij završava polaganjem svih ispita. Studijskim programom može se predvidjeti i polaganje završnog ispita i/ili izrada završnog rada.

Specijalistički stručni studij završava polaganjem svih ispita, izradom završnog rada i/ili polaganjem odgovarajućega završnog ispita u skladu sa studijskim programom.

Završetkom studija sukladno odredbama ovoga članka student stječe odgovarajući stručni ili akademski naziv ili stupanj.

Isprave o studiju

Članak 65.

Po završetku sveučilišnoga dodiplomskog studija studentu se izdaje diploma kojom se potvrđuje završetak studija i stjecanje određenog akademskog ili specijalističkog naziva.

Po završetku poslijediplomskoga magistarskog, poslijediplomskog doktorskog studija i poslijediplomskog specijalističkog studija studentu se izdaje diploma. Diplomom se potvrđuje da je student završio određeni studij i stekao pravo na akademski naziv ili stupanj.

Po završetku stručnog studija, odnosno specijalističkog stručnog studija studentu se izdaje diploma kojom se potvrđuje završetak studija i stjecanje određenog stručnog ili specijalističkog naziva.

Po završenom programu stručnog usavršavanja visokoškolska ustanova polazniku izdaje potvrdu.

Uz diplomu ili potvrdu studentu se izdaje i dopunska isprava o studiju kojom se potvrđuje koje je ispite položio i s kojom ocjenom te s podacima o nastavnom opterećenju i nastavnim sadržajima. Studentu se na osobni zahtjev dopunska isprava o studiju izdaje i prije završetka studija.

Diplome i potvrde koje izdaju visokoškolske ustanove javne su isprave.

Sadržaj diploma i dopunskih isprava o studiju uredit će se statutom visokoškolske ustanove .

Oblik diploma i dopunskih isprava o studiju, sadržaj i oblik diploma i potvrda te informacijskih paketa za prijenos ECTS bodova propisuje visokoškolska ustanova.

Priznavanje inozemnih diploma i stručnih kvalifikacija

Članak 66.

Postupak priznavanja inozemnih diploma te akademskih i stručnih kvalifikacija provodi se sukladno posebnom zakonu.

X. STUDENTI

Stjecanje statusa studenta

Članak 67.

Status studenta stječe se upisom na visokoškolsku ustanovu.

Pravo na upis na visokoškolsku ustanovu ima svaka osoba koja je ispunila uvjete iz članka 59. ovoga Zakona, u okviru kapaciteta visokoškolske ustanove. Ako broj osoba koje su ispunile uvjete iz članka 59. ovoga Zakona prelazi kapacitet visokoškolske ustanove, pravo na studij imaju one osobe koje su u postupku klasifikacije ostvarile bolje rezultate.

Redoviti student studira na redovitom studiju uz potporu Ministarstava ili sam plaća svoj studij.

Izvanredni student studira na izvanrednom studiju i sam plaća svoj studij ili troškove studija snosi njegov poslodavac.

Voditelj i mentor

Članak 68.

Statutom ili drugim općim aktom visokoškolske ustanove može se utvrditi da se studentu imenuje voditelj koji mu pomaže u studiju te prati studentov rad i postignuća.

Studentu poslijediplomskog studija obvezno se imenuje mentor pri čemu će se, prema mogućnostima, voditi računa o želji studenta.

Pobliže odredbe o voditelju i mentoru studenta utvrđuje visokoškolska ustanova općim aktom.

Prava i obveze studenta

Članak 69.

Student ima pravo na:

1. kvalitetan studij i obrazovni proces kako je to predviđeno studijskim programom,
2. sudjelovanje u stručnom i znanstvenom radu,
3. konzultacije i mentorski rad,
4. slobodu mišljenja i iskazivanja stavova tijekom nastave i drugih aktivnosti na visokoškolskim ustanovama,
5. završetak studija u kraćem roku,
6. slobodno korištenje knjižnica i ostalih izvora informacija,
7. upisivanje predmeta iz drugih programa sukladno statutu visokoškolske ustanove,
8. izjašnjavanje o kvaliteti (ocjenjivanje) nastave i nastavnika,
9. sudjelovanje u odlučivanju, sukladno statutu visokoškolske ustanove,
10. pritužbu za slučaj povrede nekog od njegovih prava predviđenih zakonom ili općim aktima visokoškolske ustanove,
11. sudjelovanje u radu studentskih organizacija,
12. mirovanje obveza studenta za vrijeme služenja vojnoga roka, za vrijeme trudnoće i do godine dana starosti djeteta, za vrijeme dulje bolesti te u drugim opravdanim slučajevima prekida studija,
13. odgovarajuću psihološku i zdravstvenu pomoć u studentskim poliklinikama ili drugim odgovarajućim zdravstvenim ustanovama te
14. druga prava predviđena statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.

Student ima obvezu poštivati režim studija i opće akte visokoškolske ustanove te uredno izvršavati svoje nastavne i druge obveze na visokoškolskoj ustanovi. Stegovna odgovornost studenata uređuje se općim aktima visokoškolske ustanove.

Visokoškolske ustanove provode studentsku evaluaciju studija putem ankete ili na drugi primjereni način. Rezultati evaluacije služe planiranju nastavnog i znanstvenog programa na visokoškolskim ustanovama.

Prestanak statusa studenta

Članak 70.

Osoba gubi status studenta:

1. kad završi studij,
2. kad se ispiše sa visokoškolske ustanove,
3. kad je isključena sa studija po postupku i uz uvjete utvrđene statutom visokoškolske ustanove,
4. kad ne završi studij u roku utvrđenom statutom visokoškolske ustanove te
5. iz ostalih razloga utvrđenim statutom visokoškolske ustanove.

Evidencije o studentima

Članak 71.

Visokoškolska ustanova vodi sljedeće evidenciju s osobnim podacima studenata:

1. evidenciju prijavljenih za upisni postupak, koja uključuje i rezultate postupka,
2. osobnu evidenciju upisanih studenata,
3. evidenciju o uspjehu na ispitu i
4. evidenciju izdanih isprava o završetku studija te stečenih akademskih naziva i stupnjeva.

Evidencije iz stavka 1. ovoga članka visokoškolske ustanove pohranjuju sukladno važećim propisima.

Način prikupljanja, pohranjivanja i davanja podataka iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se statutom visokoškolske ustanove, vodeći računa o zaštiti osobnih podataka studenta.

XI. NASTAVNICI, SURADNICI I ZNANSTVENICI

Članak 72.

Na visokoškolskoj ustanovi nastavnu, znanstvenu, umjetničku i stručnu djelatnost izvode nastavnici, suradnici i znanstvenici.

Kvalificiranost nastavnika, suradnika i znanstvenika utvrđuje se izborom u znanstveno-nastavna, suradnička i znanstvena zvanja.

Članak 73.

Nastavnici se biraju u znanstveno-nastavna i nastavna zvanja.

Znanstveno-nastavna zvanja su: docent, izvanredni profesor i redoviti profesor.

Nastavna zvanja su: predavač, viši predavač i profesor visoke škole.

U visokoškolskim ustanovama u kojima se jezici studiraju kao glavni predmet studija nastavnici se biraju i u nastavna zvanja lektora i višeg lektora.

U visokoškolskim ustanovama u kojima se glazba studira kao glavni predmet studija nastavnici se biraju i u nastavna zvanja korepetitora i višeg korepetitora.

A. ZNANSTVENO-NASTAVNA ZVANJA

Članak 74.

U zvanje docenta može biti izabrana osoba koja ispunjava uvjete za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika i uvjete koje propisuje statut visokoškolske

ustanove, a od povjerenstva stručnog tijela visokoškolske ustanove ima potvrdno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima ako se prvi put upošljava na visokoškolskoj ustanovi.

U zvanje izvanrednog profesora može biti izabrana osoba koja ispunjava uvjete za izbor u znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika i uvjete koje propisane statutom visokoškolske ustanove, te ima nove radove objavljene nakon izbora u prethodno zvanje i najmanje tri godine nastavnog rada na visokoškolskoj ustanovi.

U zvanje redovitog profesora može biti izabrana osoba koja ispunjava uvjete za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika i uvjete koje propisane statutom visokoškolske ustanove, te ima izvedene znanstvene, tehničke ili umjetničke projekte koji značajnije utječu na razvitak određenog znanstvenog područja, uspješno vođene magistarske ili doktorske radove i najmanje šest godina nastavnog rada na visokoškolskoj ustanovi, kao i nove radove objavljene nakon izbora u prethodno zvanje.

Članak 75.

Nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju docenta, izvanrednog profesora i redovitog profesora ustrojava i izvodi nastavu i druge oblike nastavnog rada iz predmeta koji spadaju u znanstveno područje ili granu za koju je izabran, savjetuje sveučilištarce, mentor je studentima poslijediplomskog studija, mentor pristupnicima za stjecanje doktorata znanosti, rukovodi ili sudjeluje u znanstveno-istraživačkom, umjetničkom i stručnom radu, ispituje studente, te radi druge poslove utvrđene statutom visokoškolske ustanove i nastavnim programom i nastavnim planom.

Članak 76.

Nastavnik se bira u znanstveno-nastavno zvanje na vrijeme od pet godina.

Nastavnik može biti izabran u više znanstveno-nastavno zvanje i prije isteka roka iz stavka 1. ovoga članka, a što se utvrđuje općim visokoškolske ustanove.

Nastavnik može biti ponovno izabran u isto znanstveno-nastavno zvanje ako ima nove radove objavljene poslije zadnjeg izbora.

Znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora postaje trajno zvanje nakon drugog izbora u to zvanje.

Članak 77.

Kada su posrijedi nastavni predmeti iz područja koje može predavati samo umjetnik, u znanstveno-nastavno zvanje može se izabrati i osoba koja ne ispunjava uvjete za izbor u znanstveno zvanje, ako ima sposobnosti i dostignuća koja odgovaraju uvjetima i kriterijima za stjecanje znanstveno-nastavnih zvanja utvrđenih ovim zakonom.

Statutom visokoškolske ustanove pobliže se određuju uvjeti izbora nastavnika iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 78.

Iznimno, u znanstveno-nastavno zvanje docenta, izvanrednog i redovitog profesora može se izabrati osoba koja ne ispunjava uvjete iz članka 75. ovoga zakona, ako je međunarodno priznata i poznata kao vrhunski znanstvenik ili stručnjak.

Odluku o izboru nastavnika iz stavka 1. ovoga članka donosi Senat sveučilišta na prijedlog stručnog vijeća visokoškolske ustanove.

Članak 79.

Počasno znanstveno-nastavno zvanje je professor emeritus.

Počasno zvanje professor emeritus dodjeljuje sveučilište zaslužnim redovitim profesorima u mirovini u postupku i pod uvjetima utvrđenim statutom sveučilišta.

Prava profesora emeritusa utvrđuju se statutom sveučilišta.

B. NASTAVNA ZVANJA

Članak 80.

U zvanje predavača može biti izabrana osoba s odgovarajućom visokom stručnom spremom ako ispunjava uvjete koje propisuje Senat sveučilišta i ima najmanje tri godine radnog iskustva u struci, te od povjerenstva stručnog vijeća visokoškolske ustanove potvrdno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima, ako se prvi put upošljava na visokoškolsku ustanovu.

U zvanje višeg predavača može biti izabrana osoba s odgovarajućom visokom stručnom spremom ako ispunjava uvjete koje propisuje senat sveučilišta, objavljenim stručnim radovima i ima najmanje pet godina radnog iskustva u struci, te od povjerenstva stručnog vijeća visokoškolske ustanove potvrdno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima ako se prvi put izabire u nastavno zvanje i ako se prvi put upošljava na visokoškolsku ustanovu.

U zvanje profesora visokoškolske ustanove može biti izabrana osoba s doktoratom znanosti ili visokom stručnom spremom i obranjenim habilitacijskim radom, izvedenim značajnijim projektima, objavljenim radovima koji su znatno unaprijedili struku, ili novim radovima nakon izbora u zvanje višeg predavača, najmanje šest godina radnog iskustva u struci, te od povjerenstva stručnog vijeća visokoškolske ustanove potvrdno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima ako se prvi put izabire u nastavno zvanje i ako se prvi put upošljava na visokoškolsku ustanovu.

Postupak izrade i obrane habilitacijskog rada, kao i ostale uvjete za izbor u zvanje profesora visoke škole propisuje senat sveučilišta.

Članak 81.

U zvanje lektora može biti izabrana osoba s odgovarajućom visokom stručnom spremom, objavljenim stručnim radovima i radnim iskustvom u struci.

U zvanje višeg lektora može biti izabrana osoba s odgovarajućom visokom stručnom spremom objavljenim stručnim radovima i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

U zvanje korepetitora može biti izabrana osoba s odgovarajućom visokom stručnom spremom, koja ima dokazanu umjetničku djelatnost i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

U zvanje višeg korepetitora može biti izabrana osoba s odgovarajućom visokom stručnom spremom, koja ima dokazanu umjetničku djelatnost i najmanje deset godina radnog iskustva u struci.

Članak 82.

U zvanje višeg predavača, profesora visoke škole, lektora, višeg lektora, korepetitora i višeg korepetitora nastavnici se biraju na vrijeme od pet godina i mogu ponovno biti izabrani u isto zvanje.

Članak 83.

U zvanje predavača nastavnik se bira na vrijeme od pet godina i može biti izabran samo jedanput.

Članak 84.

Nastavnik koji je napunio 55 godina života zadržava zvanje profesora visoke škole, višeg predavača, višeg lektora i višeg korepetitora kao trajno zvanje.

Nastavna i stručna zvanja na visokoškolskim ustanovama te odgovarajuća radna mjesta

Članak 85.

Na veleučilištu nastavnici se biraju u nastavna zvanja i na radna mjesta koja odgovaraju tim zvanjima. Iznimno, u slučajevima iz stavka 2. ovoga članka, osobe se biraju u nastavna zvanja i na sveučilištu. Na veleučilištu nema radnih mjesta koja odgovaraju znanstveno-nastavnim zvanjima, ali nastavu u svom zvanju mogu izvoditi nastavnici izabrani u znanstveno nastavna ili naslovna zvanja na sveučilištu.

Na sveučilištu izbor u nastavna zvanja obavlja se prema njihovom statutu u slučaju ako izvode stručni studij za potrebe toga studija, kao i ako je riječ o predmetu koji ne zahtijeva znanstveni pristup, ili na umjetničkoj akademiji za potrebe korepeticije i druge suradnje u obrazovnom procesu.

Članak 86.

Nastavnik u nastavnom zvanju predavača, višeg predavača i profesora visoke škole ustrojava i izvodi nastavu i druge oblike nastavnog rada iz predmeta koji spadaju u znanstveno, odnosno stručno područje za koje je izabran, voditelj je studentima dodiplomskih studija, rukovodi odnosno sudjeluje u stručnom radu, ispituje studente te radi druge poslove utvrđene statutom visokoškolske ustanove.

Lektor i viši lektor ustrojava i vodi lektorske vježbe, održava ispite i savjetuje, sudjeluje u stručnom i znanstvenom radu te radi i druge poslove utvrđene statutom visokoškolske ustanove.

Korepetitor i viši korepetitor ustrojava i vodi vježbe, održava ispite i savjetuje, sudjeluje u stručnom i umjetničkom radu te radi i druge poslove utvrđene statutom visokoškolske ustanove.

C. SURADNIČKA ZVANJA

Članak 87.

Na visokoškolskim ustanovama suradnička zvanja su: stručni suradnik, mladi asistent, asistent, viši asistent.

Suradnici na visokoškolskim ustanovama ne mogu samostalno držati predavanja ni obavljati ispite.

Članak 88.

Za stručnog suradnika može biti izabrana osoba sa završenim odgovarajućim dodiplomskim studijem.

Pobliži uvjeti za izbor stručnih suradnika utvrđuju se statutom visokoškolske ustanove.

Članak 89.

Za mlađeg asistenta može biti izabrana osoba sa završenim odgovarajućim dodiplomskim studijem i upisanim poslijediplomskim znanstvenim, odnosno umjetničkim sveučilišnim studijem.

Za asistenta može biti izabrana osoba sa odslušanim poslijediplomskim znanstvenim studijem za stjecanja doktorata znanosti, osoba kojoj je prihvaćen prijedlog disertacije ili osoba sa stečenim akademskim stupnjem magistra znanosti.

Za višeg asistenta može biti izabrana osoba s magisterijem znanosti, ili osoba s doktoratom znanosti a bez objavljenih znanstvenih radova.

Mlađi asistent, asistent i viši asistent biraju se na vrijeme od četiri godine.

Mlađi asistent, asistent i viši asistent u isto zvanje mogu biti izabrani najviše dva puta.

Članak 90.

Statutom visokoškolske ustanove utvrđuje se najviše dopušteno opterećenje mlađeg asistenta, asistenta i višeg asistenta u nastavi.

D. ZNANSTVENA ZVANJA

Članak 91.

Na visokoškolskim ustanovama znanstvenici se biraju u znanstvena zvanja na vrijeme od pet godina.

Znanstvena zvanja su: znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik i znanstveni savjetnik.

Izbor u znanstvena zvanja provodi se po postupku i uvjetima utvrđenim posebnim propisom.

Znanstvenik može biti ponovno izabran u isto zvanje ako ima nove znanstvene radove objavljene nakon zadnjeg izbora.

Znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika postaje trajno nakon drugog izbora u to zvanje.

E. POSTUPAK IZBORA U ZVANJA

Članak 92.

Izbor u znanstveno-nastavna, nastavna i suradnička zvanja provodi se na temelju javnog natječaja.

Javni natječaj objavljuje se u dnevnom listu ili u službenim glasilima.

Članak 93.

Izbor u zvanja provodi znanstveno-nastavno vijeće sveučilišta, a konačno potvrđuje senat sveučilišta.

Sastav i nadležnosti znanstveno-nastavnog vijeća uredit će se statutom sveučilišta.

Članak 94.

Mišljenje ispunjava li predloženi uvjete za izbor u znanstveno-nastavno, nastavno, te suradničko zvanje mlađeg asistenta, asistenta i višeg asistenta daje stručno povjerenstvo imenovano od strane stručnog vijeća sveučilišta koje provodi natječajni postupak.

Stručno povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka sastoji se od najmanje tri člana koji ne mogu biti u nižem zvanju od zvanja u koje se predloženi bira.

Članak 95.

Ako vijeće visokoškolske ustanove u kojem se provodi natječajni postupak nije ovlašteno utvrditi ispunjava li predloženi uvjete za izbor, zatražit će mišljenje ovlaštenog stručnog vijeća koje je za to ovlašteno.

Ovlašteno stručno vijeće sveučilišta dužno je u roku od tri mjeseca dati traženo mišljenje.

Senat sveučilišta na prijedlog stručnih vijeća sveučilišta utvrđuje za koja su znanstvena i stručna područja ustrojbene jedinice ovlaštene za izbor i davanje mišljenja u postupku izbora.

Članak 96.

Mišljenje ispunjava li predloženi uvjete za izbor u suradničko zvanje stručnog suradnika daje stručno vijeće sveučilišta, u postupku i na način utvrđen statutom sveučilišta.

Članak 97.

Izbor između predloženika koji ispunjavaju propisane uvjete obavlja stručno vijeće sveučilišta koje je raspisalo natječajni postupak.

Članak 98.

Natječajni postupak mora se završiti u roku od najviše šest mjeseci po isteku natječaja.

Rokovi za obavljanje pojedinih radnji u natječajnom postupku utvrđuju se statutom sveučilišta.

Članak 99.

Uvjete za ocjenu nastavne aktivnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja, odnosno nastavne i stručne aktivnosti u postupku izbora u nastavna zvanja za pojedina znanstvena područja uređuje senat sveučilišta, a posebnim aktom na prijedlog stručnih povjerenstava.

Mišljenje da li predloženi u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja ispunjava minimalne uvjete za izbor u znanstvena zvanja, stručnom vijeću sveučilišta koje provodi izbor, daje tijelo ovlašteno po odredbama posebnog propisa koji uređuje znanstveno-istraživačku djelatnost.

Sveučilište može propisati i druge uvjete pored uvjeta iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

F. SKLAPANJE I PRESTANAK UGOVORA O RADU

Članak 100.

Nastavnici, suradnici i znanstvenici sklapaju sa visokoškolskom ustanovom ugovor o radu.

Trajanje i prestanak rada uredit će se ugovorom o radu, sukladno važećim propisima.

Zaposleniku na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom i nastavnom radnom mjestu na visokom učilištu prestaje radni odnos radi odlaska u mirovinu istekom akademske godine u kojoj je ispunio uvjete za prestanak radnog odnosa sukladno odredbama Zakona o radu.

Kada postoji potreba za nastavkom njegova rada, visokoškolska ustanova može redovitom profesorom u trajnom zvanju i profesorom visoke škole u trajnom zvanju produžiti radni odnos do isteka akademske godine u kojoj navršava 70 godina. Pri tome će se posebno cijeniti njegov znanstveni doprinos, uspješnost u obrazovnom procesu i odgoju mladih znanstvenika i nastavnika.

Stegovna odgovornost

Članak 101.

Nastavnici, suradnici i znanstvenici stegovno odgovaraju za povrede svojih radnih i drugih obveza iz rada i u vezi s njim, kao i zbog grubog narušavanja ugleda visokoškolske ustanove, sukladno statutu.

Stegovno se može odgovarati samo za djelo koje je u vrijeme počinjenja općim aktom visokoškolske ustanove bilo predviđeno kao stegovno djelo i za koje je bila predviđena određena stegovna mjera.

XII. FINANCIRANJE VISOKOG OBRAZOVANJA

Izvori financiranja

Članak 102.

Visokoškolske ustanove financiraju se iz:

1. proračuna Županije,
2. sredstava osnivača,
3. vlastitih prihoda ostvarenih na tržištu od školarina, istraživačkih, umjetničkih i stručnih projekata, elaborata, ekspertiza, nakladničke i drugih djelatnosti,
4. sveučilišnih i drugih fondacija i zaklada,
5. donacija,
6. ostalih izvora.

Visokoškolske ustanove mogu se financirati samo iz onih izvora koji ne utječu na njihovu neovisnost i dostojanstvo. Vlastiti prihodi mogu se ostvarivati samo djelatnostima koje ne štete ostvarenju osnovnih zadaća visokoškolskih ustanova.

Županija može samostalno ili zajednički sa drugim županijama ili općinama utemeljiti Fond za financiranje, odnosno sufinanciranje visokog obrazovanja.

Aktom o utemeljenju Fonda bliže će se urediti osnivanje i način rada Fonda.

XIII. NADZOR

Nadzor nad zakonitošću

Članak 103.

Upravni nadzor nad zakonitošću rada i općih akata visokoškolske ustanove i drugih znanstvenih organizacija provodi resorno ministarstvo.

Nadzor iz stavka 1. ovoga članka provodi se na način koji ne narušava autonomiju i ne ometa redoviti rad visokoškolske ustanove.

XIV. KAZNE NE ODREDBE

Članak 104.

Novčanom kaznom od 1.000,00 do 4.000,00 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova ako:

1. donese statut bez suglasnosti upravnog vijeća (članak 9. stavak 3.).
2. organizira poslijediplomski studij te omogući stjecanje znanstvenog stupnja doktora znanosti suprotno odlukama senata (članak 34.),
3. počne s radom bez dopusnice Vlade Županije (članak 50. stavak 1.),

4. obavi upis studenata u prvu godinu studija suprotno članku 59.,
5. ne izvodi nastavu sukladno studijskom programu visokoškolske ustanove (članak 60.),
6. ne izvrši obveze sukladno izvedbenom plan nastave (članak 61. stavak 1.),
7. ne raspiše natječaj u znanstveno-nastavna, nastavna i suradnička zvanja sukladno članku 93.,
8. prekorači rok iz članka 96. stavak 2.,

Za prekršaje iz prethodnog stavka kaznit će se i odgovorna osoba visokoškolske ustanove kaznom od 400,00 do 1.000,00 KM.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Organizacijske promjene

Članak 105.

Visokoškolske ustanove dužne su uskladiti opća i druga akta s ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Visokoškolske ustanove osnovane prema dosadašnjim propisima danom stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju s radom prema dosadašnjim propisima do usklađenja prema stavku 1. ovoga članka.

Rektor i prorektori Sveučilišta, dekani i prodekani ustrojbenih jedinica te ravnatelji javnih znanstvenih instituta izabrani prije stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na istoj dužnosti do isteka mandata na koji su izabrani.

Članak 106.

Sveučilište u Mostaru (u daljem tekstu: Sveučilište) čiji je suosnivač Hercegbosanska županija, Statutom, aktom o osnivanju te općim aktima sastavnica utvrđuje način upravljanja koji osigurava integritet funkcija Sveučilišta i ostvarenje interesa i ciljeva radi kojih je Sveučilište osnovano.

Djelovanje pojedinih sastavnica Sveučilišta, posebice razina njihovih ovlasti u pravnom prometu i poslovanju utvrđuje se Statutom Sveučilišta i aktom o njihovom osnivanju. Aktom o osnivanju može se predvidjeti davanje suglasnosti osnivača na Statut.

Nova organizacija studija i nastavak studija prema prijašnjim propisima

Članak 107.

Studiji na visokoškolskim ustanovama počinju s ustrojavanjem danom stupanja na snagu ovoga Zakona. Ustrojavanje će se dovršiti i organizacija studija početi provoditi prema odredbama ovoga Zakona najkasnije počevši od akademske godine 2005./2006., od kada će se obavezno uvesti i ECTS sustav. Poslijediplomski studiji ustrojiti će se i početi provoditi prema odredbama ovoga Zakona najkasnije počevši od akademske godine 2007./2008.

Studenti upisani na dodiplomski i poslijediplomski magistarski studij na visokoškolskim ustanovama na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju pravo dovršiti

studij prema nastavnom programu i uvjetima koji su važili prilikom upisa u prvu godinu studija i steći odgovarajući akademski stupanj prema propisima koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovoga Zakona. Studenti kojima je na temelju prijašnjih propisa odobrena tema za izradu doktorskog rada bez doktorskog studija, imaju pravo obrane doktorskog rada i stjecanja doktorata znanosti prema propisima koji su vrijedili do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Visokoškolska ustanova može ograničiti trajanje prava na završetak studija prema stavku 2. ovoga članka na određeni broj godina, ali ne na kraće razdoblje od onoga koje je studentu ostalo do završetka studija prema programu po kojemu je započeo studij, uvećan za dvije godine.

Nakon uvođenja studija prema ovom Zakonu studenti iz stavka 1. ovoga članka koji ne dovrše studij prema starom studijskom planu i programu mogu studij nastaviti prema ovome Zakonu i na njemu utemeljenom nastavnom programu, sukladno općem aktu visokoškolske ustanove.

Zatečena zvanja

Članak 108.

Osobe izabrane u znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i suradnička zvanja na visokoškolskim ustanovama koje ta zvanja imaju na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zadržavaju ta zvanja. Ako ovaj Zakon ili propisi koji su važili prije njegova stupanja na snagu za zatečena zvanja ili radna mjesta zahtijevaju reizbor ili izbor u više zvanje, reizbor ili postupak izbora u isto zvanje provest će se u roku koji predviđa propis prema kojemu je izbor izvršen. Ako taj propis ne predviđa rok, izbor ili reizbor provest će se u roku predviđenim ovim Zakonom i koji se računa od dana njegova stupanja na snagu.

Započeti izbori u zvanja i odgovarajuća radna mjesta

Članak 109.

Izbori u znanstveno–nastavna, umjetničko–nastavna, znanstvena i nastavna zvanja i izbor na odgovarajuća radna mjesta na visokoškolskim ustanovama započeti prema odredbama propisa koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema tim propisima najkasnije u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Natječaji za izbor u znanstveno–nastavna, umjetničko–nastavna, znanstvena i nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta na visokoškolskim ustanovama mogu se raspisati prema propisima ovog Zakona najkasnije tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona i obvezno će se dovršiti do roka iz stavka 1. ovoga članka.

Postupci iz stavka 1. i 2. ovoga članka, koji se ne dovrše u predviđenom roku, poništavaju se.

Na osobe izabrane prema odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka primijenit će se odredbe članka 109. ovoga Zakona.

Odredbe o suradnicima

Članak 110.

Nakon stupanja na snagu ovoga Zakona s osobama izabranim u suradničko zvanje mlađeg asistenta, asistenta ili višeg asistenta i izabranim na odgovarajuće radno mjesto na visokoškolskim ustanovama, kao i s osobama koje su zatečene na radnom mjestu znanstvenog novaka bez suradničkog zvanja ili u istraživačkom zvanju mlađeg asistenta, asistenta ili višeg asistenta prema odredbama dosadašnjih propisa, zaključit će se novi ugovor o radu za radno mjesto asistenta, odnosno višeg asistenta prema ovome Zakonu s trajanjem koje odgovara prethodnom ugovoru.

Ugovor iz stavka 1. može se produljiti, računajući od dana zaključivanja prvog ugovora o radu, najdulje do isteka osam godina na odgovarajućem radnom mjestu u zvanju asistenta. Ugovor o radu za radno mjesto višeg asistenta može trajati sukladno stavku 3. ovoga članka.

Ukupno trajanje zaključenih ugovora o radu, računajući od dana zaključenja prvog ugovora o radu prema dosadašnjim propisima, ne može prijeći jedanaest godina.

Nakon isteka ugovora o radu iz stavka 1. do 3. ovog članka ne može biti izabran u suradničko zvanje prema ovom Zakonu.

Zatečeni akademski nazivi i stupnjevi

Članak 111.

Osobe koje su stekle određene akademske nazive i stupnjeve na visokoškolskim ustanovama zadržavaju pravo njihova korištenja sukladno propisima prema kojima su ih stekli.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu tražiti od visokoškolske ustanove na kojoj su stekli akademski naziv ili ukoliko je visokoškolska ustanova na kojoj su stekli akademski naziv prestala sa radom od druge visokoškolske ustanove da im u postupku i pod uvjetima predviđenim općim aktom ustanove i njenih članica izda ispravu (potvrdu ili diplomu) o tome da prije stečeni akademski naziv odgovara nekom od akademskih naziva iz članka 59.-62. ovoga Zakona, te nakon što dobije takvu ispravu može koristiti akademski naziv prema ovome Zakonu.

Visokoškolska ustanova, za slučaj da prvotno stečeni akademski naziv ne odgovara nazivu koji se stječe prema ovome Zakonu zbog razlike u programu, trajanju studija ili zbog drugih važnih razloga može odbiti zahtjev iz stavka 2. ovoga članka ili odrediti dodatne ispite i/ili izradu rada koji odgovara završnom ili diplomskom radu na studiju. Nakon polaganja ispita ili izrade završnog ili diplomskog rada izdaje se potvrda kojom se utvrđuje akademski naziv osobe.

Doktorat znanosti stečen prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga Zakona istovrsni su s doktoratima znanosti stečenim prema ovome Zakonu, te osobe koje su ih stekle imaju ista prava kao i osobe koje su doktorat znanosti stekle prema ovome Zakonu.

Osobe koje su prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga Zakona stekle magisterij znanosti mogu, sukladno općim aktima visokoškolskih ustanova i njihovih članica, steći doktorat znanosti obranom doktorskog rada prema propisima koji su vrijedili na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, najkasnije u roku od osam godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Osobama koje su prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga Zakona upisale poslijediplomski znanstveni studij (magisterij) na njihov zahtjev i po polaganju svih predviđenih ispita te eventualne razlike ispita koju može utvrditi visokoškolska

ustanova, nužno je omogućiti završetak poslijediplomskog studija izradom doktorske disertacije.

Stupanje Zakona na snagu

Članak 112.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o visokom obrazovanju ("Narodne novine HBŽ", broj 11/00.), te primjena odredbi propisa iz područja visokog obrazovanja koje su u suprotnosti s ovim Zakonom.

Članak 113.

Stupanjem na snagu ovog Zakona u potpunosti se zadržava zatečeni status visokoškolskih ustanova i on se može mijenjati samo valjanim aktima utemeljitelja.

Članak 114.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama HBŽ".

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Broj: 01-02-39.2/06.
Tomislavgrad, 31.7.2006. godine

PREDSJEDNIK SKUPŠTINE

dr. Nediljko Rimac